

AVRUPA BİRLİĞİ (AB) ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM-TÜKETİM DENGESİ

Avrupa Birliği'ne üye 15 ülke 1994 yılında 524.526 MNV'lık net üretim kapasitesiyle toplam 2 105.766 GWh elektrik üretimini gerçekleştirmişlerdir. Bu değer geçen yıla oranla % 1,5 oranında büyüme göstermiştir. Üretim kapasitesindeki büyüme ise % 0,8 dolayında olmuştur.

AB üyeleri arasında önemli ölçüde elektrik enerjisi alış-veriş yapılmıştır. 293.000 GWh elektrik enerjisi ülkeler arasında alınıp verilmiştir. Bu değer AB üyelerinin toplam üretiminin hemen hemen %14'üne eşdeğerdir. Bir diğer deyişle üretilen her 7 kWh enerjinin 1 kWh'i değişime, ticarete tabi olmuştur.

Fransa 67.000 GWh, Almanya 33.700 GWh ile elektrik enerjisi ihracatında ilk sıralarda yer almışlardır. Buna karşılık Almanya 35.800 GWh, İngiltere 23.830 GWh ile elektrik enerjisi ithalatında ilk sıraları almışlardır.

A) Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerde Elektrik Enerjisi İletimini Kapasitesi, Santrallerin Durumu

1994 yılında Avrupa Birliği üyelerinin toplam maksimum üretim kapasitesi 524.526 MW olmuştur. Bunun % 55'i konvansiyonel termik santrallerden, % 22.6'sı Nükleer Santrallerden, % 21.8'i hidroelektrik santrallerden, geri kalan % 0.6'sı da diğer kaynaklardan sağlanmıştır. (Şekil 1)

Bu ülkeler içinde en büyük net üretim kapasitesi 114.870 MW'la Almanya'da bulunmaktadır. Almanya'yı 107.250 MW'la Fransa ve 65.368 MW'la İngiltere izlemektedir. Bu ülkelerin toplam içindeki payı % 55'i bulmaktadır. (Tablo 1)

Derleyen : Teoman ALPTÜRK

Elektrik Mühendisleri Odası
Başkan

En fazla nükleer santrallerle üretim kapasitesi 58.550 MW'la Fransa'da, en fazla konvansiyonel termik santrallerle üretim kapasitesi 83220 MW ile Almanya'dadır.

TABLO 1
AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERDE MAKSİMUM NET ÜRETİM KAPASİTESİ VE BİRİNCİL KAYNAKLARA DAĞILIMI
BİRİM: MW

ÜLKE	TERMİK	ÜLKEDEKİ PAYI (%)	HİDROLİK	ÜLKEDEKİ PAYI (%)	NÜKLEER	ÜLKEDEKİ PAYI (%)	DİĞER	ÜLKEDEKİ PAYI (%)	TOPLAM	1993-1994 ARTIŞI
Avusturya	5 735	34.0	11 124	66.0	-	-	-	-	16 859	0.8
Almanya	83 220	72.4	8 850	7.6	22 700	19.8	100	0.2	114 870	6.1
Belçika	7 977	53.5	1403	9.4	5 528	37.1	5	-	14 913	0.4
Danimarka	9 794	94.7	10	0.1	-	-	53 8	5.2	10 342	0.2
Finlandiya	9 408	64.8	2 802	19.3	2 310	15.9	5	-	14 525	1.5
Fransa	23 500	21.9	25 200	23.5	58 550	54.6	-	-	107 250	-0.4
Hollanda	17 100	96.1	37	0.2	505	2.8	150	0.9	17 792	1.1
İngiltere	47 572	72.8	4 114	6.3	11 842	18.1	1 840	2.8	65 368	1.7
İrlanda	3 504	87.1	512	12.8	-	-	6	0.1	4 022	3.9
İspanya	17 284	42.6	16 207	40.0	7 067	17.4	-	-	40 558	-0.1
İsviç	8 457	24.1	16 502	47.1	10 040	28.7	38	0.1	35 037	0.6
İtalya	44 000	68.5	19 800	30.8	0	-	475	0.7	64 275	1.2
Lüksemburg	105	8.5	1 124	91.5	0	-	0	-	1 229	0.8
Portekiz	4 420	51.2	4 210	48.8	-	-	2	-	8 632	2.4
Yunanistan	6 306	71.2	2 548	28.8	-	-	-	-	8 854	0.7
TOPLAM	288 382	55.0	114 443	21.8	118 542	22.6	3 159	0.6	524 526	0.8

TABLO 3
AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERDE ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ (1994)

ÜLKE	NÜKLEER (GWh)	ÜLKE TOPLAMINDAKİ YERİ (%)	KONVANSİYONEL TERMİK (GWh)	ÜLKE TOPLAMINDAKİ YERİ (%)	HİDROLİK (GWh)	ÜLKE TOPLAMINDAKİ YERİ (%)	DİĞERLERİ (GWh)	ÜLKE TOPLAMINDAKİ YERİ (%)	TOPLAM ÜRETİM (GWh)	GEÇEN YILA GÖRE ARTIŞ (%)
Avusturya	-	29.3	15 449	29.8	36 300	70.2	-	-	51 749	1.0
Almanya	142 900	56.2	323 195	66.2	21 890	4.5	215	-	488 200	0.1
Belçika	38 533	-	28 843	42.1	1 178	1.7	9	-	68 563	2.2
Danimarka	-	29.5	36 932	97.1	28	-	1085	2.9	38 045	19.3
Finlandiya	18 337	75.3	32 095	51.7	11669	18.8	7	-	62 108	7.1
Fransa	341 800	4.9	32 200	7.1	80 000	17.6	-	-	454 000	0.8
Hollanda	3 738	26.6	72 200	94.7	100	0.1	240	0.3	76 278	3.1
İngiltere	76 390	-	204 170	71.2	5 730	2.0	610	0.2	286 900	1.3
İrlanda	-	38.4	15013	94.5	876	5.5	-	-	15 889	4.5
İspanya	52 824	50.8	58 880	42.8	25 810	18.8	-	-	137514	0.7
İsviç	70 151	-	9 547	6.9	58 385	42.3	75	-	138 158	-2.6
İtalya	-	-	170 000	77.1	47 200	21.4	3 200	15	220 400	4.3
Lüksemburg	-	-	502	43.4	655	56.6	-	-	1 157	11.4
Portekiz	-	-	18 940	64.4	10 472	35.6	3	-	29 415	0.7
Yunanistan	-	-	34 542	92.4	2 848	7.6	-	-	37 390	6.2
TOPLAM	744 673	35.4	1 052 508	50.0	303 141	14.4	5 444	0.3	2 105 76	1.5

% 55 Termik

% 0.6 Diğer

% 21.8
Hidrolik

% 22.6
Nükleer

Şekil 1 : AB Maksimum Elektrik Üretim Kapasitesinin Birincil Kaynaklara

Avrupa Birliği üyeleri içinde 1994 yılında en büyük hidroelektrik kapasiteye 25.200 MW'la Fransa sahip olmuştur.

Danimarka'da 538 MW'lık rüzgar santrali da yeni ve yenilenebilir kaynaklara verilen önemin göstergesidir. Ayrıca benzer biçimde Almanya, Belçika, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, Portekiz ve Yunanistan'da da 5 ila 100 MW arasında değişen güçlerde rüzgar santralleri bulunmaktadır.

Ayrıca İrlanda ve Portekiz'de jeotermal, Fransa'da da Medcezir Santralleri bulunmaktadır.

B) Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerde Elektrik Enerjisi Üretimi

Avrupa Birliği (AB) üyesi 15 ülkenin 1994 yılında elektrik enerjisi üretimleri 2,106 trilyon kWh'a ulaşmıştır. Bu değer bir önceki yıla göre %1,5 oranında artış göstermiştir.

Ülkeler bazında en büyük yıllık artış (1993-1994) % 19,3 ile Danimarka'da ve daha sonra da %11,4 ile Lüksemburg'da sağlanmıştır. Almanya, Fransa, İngiltere gibi ülkelerde ise yıllık elektrik enerjisi üretim artışı % 1'ler dolayında kalmıştır. İsveç'te ise %2,6'lık bir düşme görülmüştür.

Avrupa Birliği'ne bağlı

ülkelerin ürettikleri toplam elektrik enerjisinin birincil kaynaklara dağılımı ise aşağıdaki Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2'den görüldüğü gibi Avrupa Birliği'nde 1994 yılında üretilen elektrik enerjisinin %50'si konvansiyonel termik santrallerden sağlanmıştır. Nükleer Santrallerin elektrik üretiminin toplam-daki yeri

ülkelerin 1994 yılında toplam elektrik enerjisi tüketimi 1993 yılına göre % 1.5 artmıştır.

Sanayide elektrik enerjisi tüketimi % 2,2 artarken, domestik sektörün tüketiminde % 1,2 azalma meydana gelmiştir. Bunların dışında kalan sektörlerde toplam % 3,2 oranında artış saptanmıştır.

Avrupa Birliği üyesi 15 ülkede tüketilen toplam elektrik enerjisinin % 45'i sanayi sektöründe % 30'u domestik yani meskenlerde tüketilmiştir.

Avrupa Birliği (AB) ülke-

Kaynak	Üretim (Gwh=milyon kwh)	Toplamdaki Yeri (%)
Hidrolik	303 141	14,4
Termik	1 052 508	50,0
Nükleer	744 673	35,3
Diğerleri	5 444	0,3
Toplam	2 105 766	100,0

Tablo 2 ise % 35, yaklaşık üçte bir olmuştur.

Nükleer santrallara dayalı elektrik enerjisi üretimi en fazla Fransa, Belçika ve İsveç'te olmuştur. Fransa'da üretilen elektrik enerjisinin % 75,3'ü nükleer santrallerden elde edilmiştir.

Hidrolik kaynaklara dayalı elektrik enerjisi üretimi ise en çok (pay olarak) Lüksemburg, İsveç ve Portekiz'de gerçekleşmiştir.

Yunanistan, İrlanda, Hollanda, İtalya ve Almanya'da elektrik üretiminin büyük bir bölümü konvansiyonel termik santrallerle sağlanmaktadır.

Elektrik enerjisi üretiminin ülkeler ve primer kaynaklar bazında ayrıştırması Tablo 3'de verilmiştir.

C) Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerde Elektrik Enerjisi Tüketimi

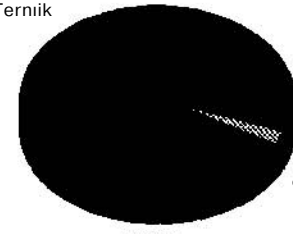
Avrupa Birliği üyesi

lerinde kişi başına ortalama elektrik tüketimi yaklaşık 5.400 kWh dolayındadır. Kişi başına en yüksek elektrik enerjisi tüketimi yaklaşık 15.000 kWh ile İsveç'tedir. Onu 12.827 kWh ile Finlandiya izlemektedir.

Avrupa Birliği ülkelerinde kişi başına elektrik tüketimleri aşağıda verilmiştir.

Tablodan görüldüğü gibi İsveç, Finlandiya ve Lüksemburg'da kişi başına elektrik tüketimi

% 50
Konvansiyonel
Termik

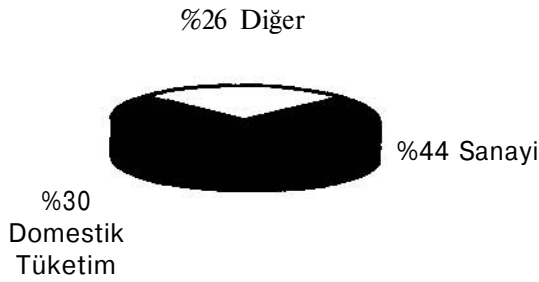

% 14.4
Hidrolik

% 0.3 Diğer

% 35.3
Nükleer

ortalamanın 2-3 katı kadardır. Buna karşılık Yunanistan, Portekiz, İspanya ve İrlanda ortalamanın

altında kalmaktadır.

Sektörel açıdan tüketim incelendiğinde ise sanayide elektrik tüketiminin oransal anlamda Finlandiya (% 57.3) ve İtalya'da (%52.6) en fazla olduğu görülmektedir. Ancak elektrik enerjisi miktarı olarak bakıldığında sanayide en büyük elektrik tüketicilerinin sırasıyla Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere olduğu saptanmaktadır.

Avrupa Birliğinde sanayide tüketilen elektrik enerjisinin % 25'inin Almanya'da, %17'sinin Fransa'da, %14.3'ünün İtalya'da tüketildiği hesaplanmaktadır. Böylece bu üç ülke sanayideki elektrik enerjisi tüketiminde % 56.6'lık paya sahip olmaktadır.

Sanayi sektöründe en az elektrik tüketen AB ülkesi Danimarka'dır. Danimarka'da toplam elektrik enerjisi tüketiminin % 29.8'i sanayi sektörüne aittir.

AB-AVRUPA BİRLİĞİ TÜRKİYE KARŞILAŞTIRMASI

Elektrik Enerjisi göstergeleri açısından Türkiye ile Avrupa Birliği üyesi ülkeleri karşılaştırdığımızda ülkemizin yapması gereken çok şey olduğu görülmektedir.

Ülke nüfusu açısından AB üyesi ülkeler arasında ilk sıralarda olan Türkiye kişi başına elektrik tüketimi açısından maalesef sonuncu sırada yer almaktadır. AB üyesi 15 ülkenin kişi başına elektrik tüketiminin ortalaması 1994 yılı verilerine göre 5400 kWh'tır. Türkiye'nin kişi başına elektrik tüketimi brüt 1280 kWh, net 1004 kWh dolayındadır, Net tüketim aslında kaçaklarla

birlikte brüt tüketime yaklaşabilir.

Bu bakımdan biz burada Türkiye'nin kişi başına tüketim değeri 1250 kWh olarak kabul edip karşılaştır-mayı ona göre hesapladık.

Türkiye'nin kişi başına elektrik enerjisi tüketimi AB ülkeleri

ortalamasının dörtte birinden daha azdır. En yüksek değere sahip İsveç'e göre ise 12,5 kat daha küçüktür. En küçük değere sahip olan Portekize göre ise 2,3 kat küçüktür.

Türkiye 1994 yılında 78,3 milyar kWh elektrik enerjisi üretilmiştir. Eğer Türkiye Avrupa Birliği üyesi olsaydı bu üretim değeri ile 16 ülke arasında yedinci ülke olabilirdi. Bu ülkelerin içinde 488,2 milyar kWh ile Almanya. 454,0 milyar kWh ile Fransa AB içinde en büyük elektrik enerjisi üreticileridir,

Üretim kapasitesi açısından bakıldığında da benzer durum söz konusudur. 1994 yılı sonunda Türkiye'nin üretim kapasitesi 20857,3 MW'a ulaşmış bulunmaktadır. Bu kapasite ile Türkiye yine 16 ülke içinde 7. sırada yer alabilirdi. AB üyesi ülkelerin 8'inde Nükleer Santral la r bulunurken, Türkiye'nin nükleer santrali henüz yoktur.

Hidroelektrik kapasite (halen işletmede bulunan) yönünden 9864.6 MW ile 6. sırada yer alabilirdi. Aslında Türkiye mevcut hidrolik potansiyelini işletmeye sokabilse belki de birinci veya ikinci sıraya yükselebilir,

Ayrıca AB üyesi ülkelerin bazıları yeni ve yenilenebilir kaynaklardan yararlanma yönünde önemli adımlar atmışlardır,

Örneğin Danimarka'da 538 MW Rüzgar Santrali tesis edilmiştir. Ancak, ülkemizde bu alanda henüz ciddi bir girişim söz konusu değildir.

Bilindiği üzere elektrik tüketiminin en önemli kullanım alanlarının başında Sanayi gelmektedir. Avrupa Birliği üyesi ülkelerde toplam elektrik enerjisi tüketiminin % 44'ü sanayi sektörünün payıdır. Bu değer ülkemizde % 55.6 dolayındadır. AB içinde elektrik enerjisinin sanayide kullanım oranı en yüksek ülke Lüksemburg ve Finlandiya'dır. Oranlar sırasıyla % 61,4 ve % 57.3'tür. İki ülkenin arkasından ülkemiz üçüncü sırada yer alabilirdi.

Ancak, kullanım miktarı açısından ne yazık ki aynı şeyleri söylemek olanaksızdır. Ülkemizde sanayi de tüketilen elektrik miktarı 34.1 milyar kWh'tır. Bu miktar ülkemizi onuncu sıraya oturtabilirdi. Ama ülkemizde elektrik enerjisinin sanayide kullanım miktarı Hollanda, Finlandiya ve Belçika ile çok yakındır. Yunanistan ve Portekiz'den 2.5 kat büyük. Almanya'dan 6.5 kat. Fransa'dan 4,3 kat. İtalya'dan 3.7 kat küçüktür.

Elektrik Enerjisi, ülkeler için en önemli gelişmişlik göstergelerinden biridir. Yukarıdaki karşılaştırmalar bu anlamda değerlendirilmelidir.

BAZI AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİN ELEKTRİK SEKTÖRÜ HAKKINDA KISA BİLGİLER

AVUSTURYA

Avusturya'da elektrik enerjisi sektörü kısmen özelleştirilmiş ise de elektrik üretiminin genel olarak sahipleri Federal Hükümet. Eyalet Hükümetleri ve belediyelerdir. Avusturya yasalarına göre elektrik üretim tesislerinin mülkiyetinin en az % 51'i bu otoritelere ait olmak zorundadır.

Ana şirket "Österreichische Elektrizitätswirtschafts AG"

(Verbundgesellschaft veya kısaca VbG)'dir. Ayrıca dokuz şirket vardır. VbG Ulusal Sistemin sahibi ve işletmecisidir.

VbG kısmen özelleştirildiği için yönetim kurulunda Hükümet, bölgesel dağıtım şirketleri, işçi ve işveren kesimlerinin temsilcileri de bulunmaktadır.

Avusturya Demiryolları ve büyük sanayi tüketici şirketleri doğrudan VbG'nin müşterileridir.

Uluslararası elektrik enerjisi ticaretinin sorumlusu olan VbG'nin işlettiği yüksek gerilim şebekesi 110 kV, 220 kV ve 380 kV seviyesindeki iletim tesislerinden oluşmaktadır.

ÜLKE	kWh / KİŞİ
Avusturya	5 867
Almanya	5 732
Belçika	6 787
Danimarka	5 932
Finlandiya	12 837
Fransa	6 235
Hollanda	5 454
İngiltere	5 100
İrlanda	4 007
İspanya	3 585
İsveç	14 903
İtalya	4 105
Lüksemburg	11 200
Portekiz	2 734
Yunanistan	3 284
ORTALAMA	5 400

Dokuz eyalet ve beş belediye elektrik şirketi temel olarak elektrik enerjisi dağıtımıyla görevlidir. Bunlardan bazıları elektrik enerjisi üretimi de yapmakta ve ihtiyaç fazlasını VbG'ye satmaktadır. Ayrıca eyalet şirketlerine doğrudan elektrik satan bağımsız elektrik üretim şirketleri veya otoproduktörler vardır. Bunlar VbG'nin koyduğu tarife üzerinden işlem görmektedir.

BELÇİKA

Belçika'da elektrik enerjisi sektörü büyük ölçüde özelleştirilmiştir. 1990 yılında üç özel elektrik şirketi. EBES, Intercom ve Unerg birleşerek ELECT-RABEL isimli bir tek özel elektrik şirketini oluşturmuşlardır. Belçika hükümetinin amacının Avrupa enerji pazarına girmek ve rekabet yaratmak olduğu ifade edilmiştir.

Belçika'da son kömür ocağı 1992'de kapatılmış olup enerji hammaddeleri ithal yoluyla sağlanmaktadır.

Elektrik üretiminin yaklaşık % 94'ünü yapan ELECTRA-BEL'in hisselerinin çok büyük bir bölümü TRACTEBEL isimli bir mühendislik grubuna ait bulunmaktadır. Ayrıca SPE-Société Coopérative de Production d'Electricité isimli bir devlet kuruluşu da elektrik üretim sektöründe yer almaktadır.

Hükümet, sektörü "Control Committee on Electricity and Gas and the National Energy Committee" (Elektrik ve Gaz Kontrol Komitesi ve Ulusal Enerji Komitesi) aracılığıyla kontrol etmektedir. Bu komitenin (CCEG'nin) üyeleri arasında işçi ve işveren örgütlerinin temsilcileri bulunmakta, hükümetin aktif bir rolü bulunmamaktadır. Komite, hükümet maliyet-fiyat trendleri, sektörün organizasyonu, yatırım planları ve tarifleri konusunda tavsiyelerde bulunmaktadır.

150 kV, 220 kV ve 380 kV gerilim seviyesindeki şebekenin mülkiyeti ELECTRABEL ve SPE şirketlerine aittir. Şebekenin işletme kontrolü CPE-the Société

Pour La Coordination de la Production et du transport d'electricité tarafından Brüksel yakınlarındaki yük tevzi merkezi aracılığıyla yapılmaktadır.

Şebekenin planlanması, tesisi, bakım ve işletmesi ise GECOLİ isimli şirketçe yürütülmektedir. Bu şirketin hisselerinin de % 94'ü ELECTRABEL'e aittir.

Şebekenin planlama ve yatırım faaliyetlerine ilişkin kararları bir ortak komite de alınmaktadır.

Elektrik Enerjisi Dağıtım faaliyetleri ise belediyelerce yürütülmektedir. Her belediye kendi bölgesinden sorumludur.

DANİMARKA

Danimarka'da elektrik sektörü kooperatif, özel şirket, kamu şirketleri ve ortak şirketlerin elinde olup birde "power pool" (enerji havuzu) bulunmaktadır.

Enerji konularından genel olarak Danimarka Enerji Bakanlığı ve Danimarka Enerji Ajansı kendi alanlarıyla bağlı olarak sorumludurlar. Bunlara Ulaşım, Yerleşme ve İnşaat Bakanlıklarıyla yerel yönetimleri de eklemek gereklidir.

Danimarka'da enerji verimliliğini artırıcı çalışmalar ve yeni ve yenilenebilir kaynakların kullanımı enerji politikalarının ana hatlarını oluşturmaktadır. Özellikle rüzgar ve biomas kullanımı özendirilmektedir.

Elektrik enerjisi üretimi büyük ölçüde kömüre bağlıdır. Rüzgar'dan elektrik enerjisi üretimi de toplamın % 5'ini aşmıştır. Doğal gaz kullanımı da gün geçtikçe artmaktadır. Hatta bazı kömür santralleri doğal gaz santralına dönüştürülmektedir.

Danimarka iletim sistemi iki ayrı şebekeden oluşmaktadır. Zealand'daki şebeke iki üretim şirketine ait olup, enerji yönetimi Elkraft isimli "power pool" şirketince yapılmaktadır. Bu şirketin sahipliği de üretim şirketlerindedir. Elkraft aynı zamanda ısı üretimi ve İsveç'te elektrik enerjisi alış-verişini, ülke içindeki elektrik satış işlerini yürütmektedir. Yeni kurulan Ostkraft şirketi de Almanya ile elektrik enerjisi alış verişini, planlamayı ve yeni santrallerin yapımını üstlenmiştir. Jutland / Funen'de Elsam şirketi benzer işleri yürütmektedir.

Elsam ve Elkraft, üretim ve iletim sistemlerinin uzun dönem planlamasından sorumlu bulunmaktadır.

Elsam Şirketinin şebekesi, Nordel şebekesine ve UCPTTE sistemine bağlantılıdır. Elkraft'ın şebekesi de ayrıca İsveç elektrik şebekesiyle birleştirilmiştir.

1997 yılına kadar Elsam ve Elkraft'ın yönettiği elektrik enerjisi şebekeleri, ülke içinde, bir denizaltı kablosuyla birbirine bağlanacaktır.

Elektrik enerjisi dağıtımı ise belediyeler (% 35), kırsal kesimde kooperatifler (% 32) ve bir özel şirket, NESA (% 7) tarafından kontrol edilmektedir. Bunlara ek olarak bazı belediye ve kooperatiflerin oluşturduktan ortak şirketler vardır. Bunlarda dağıtımın yaklaşık % 17'sini kontrol etmektedirler.

Dağıtım şirketleri üretim şirketlerinin de mülkiyetlerine sahiptir. Yani Zealand'daki iki, Jntland/Funen'deki altı ve Bornholm'daki bir üretim şirketinin mülkiyeti dağıtım şirketlerine aittir.

Danimarka Elektrik Sektörünün kontrolü, merkezi ve yerel hükümetlerle, sanayicilerin oluştur-

duğu bir düzenleyici kurum tarafından yapılmaktadır. Sektörün düzenlenmesi 1976 yılında çıkarılan yasaya göre yapılır. Bu yasayla, hükümetin, sektörün planlama ve işletmesini kontrolde etkili bir rolü olması sağlanmıştır.

Her ne kadar bu yasayla elektrik fiyatlarının belirlenmesinin ana kuralları belirlenmiş ise de tarifelerin nasıl hesaplanacağı, tüketici sınıflarına göre tarife belirlenmesi dağıtım şirketlerine bırakılmıştır.

FİNLANDİYA

Finlandiya'da enerji planlarının hazırlanma ve uygulanmasından, enerji politikalarından Sanayi ve Ticaret Bakanlığı sorumludur. Bu bakanlığın Enerji bölümünün dört ayrı birimi vardır. Bunlar, Enerji Pazarlama, Enerji Verimliliği, Enerji Teknolojileri ve Elektrik ve Nükleer Enerji birimleridir.

Hükümet çıkardığı bir yasayla enerji sektöründe piyasa ekonomisi yaklaşımını planlı bir biçimde uygulamaya çalışmaktadır.

Elektrik enerjisi sektöründe 130 kadar şirket ve belediye faaliyet göstermektedir. Devlet kuruluşları elektrik üretiminin % 45'ini sağlamaktadır. Gerek devlet gerekse özel sanayi şirketleri de elektrik sektöründe geniş bir şekilde üretime katılmaktadır.

Biri devlet şirketi IVO, diğeri sanayi şirketi TVO Finlandiya'daki elektrik üretiminin % 95'inden fazlasını gerçekleştirmektedir. IVO şirketi TVO'nun hisselerinin de % 26.5'ine sahiptir. Ayrıca, bazı belediyeler ve sanayi kuruluşları da elektrik enerjisi üretimine katılmaktadır.

Hükümet aldığı bir kararla

elektrik üretim şirketlerinde devlet payının % 67'ye kadar azaltılmasını programlamıştır.

Hükümetin aldığı diğer bir ilginç karar ise halen varolan 4 nükleer santrale bir ilave yapmaktır.

IVO alınan bir kararla üç ayrı şirkete bölünmüştür. (Üretim, Mühendislik ve iletim şirketleri) Yeni iletim şirketi IVS ve diğer iletim şirketi TVS iletim alanında birbirleriyle rekabet etmektedirler. Her iki şirketin de enterkonnekte sistemde kendi iletim hatları bulunmaktadır.

Ülkedeki 125 dağıtım şirketinin dörtte üçü yerel yönetimlere, kalanı da sanayi kuruluşlarına ve özel kişilere aittir. IVO doğrudan Dağıtım faaliyetleriyle ilgilenmemekle birlikte Dağıtım şirketlerinin bazılarında bir miktar hisseye sahip bulunmaktadır.

FRANSA

Fransa'da enerji politikalarının sorumlusu ve izleyicisi Sanayi Bakanlığı'dır. Sanayi Bakanlığı bu görevini Enerji ve Doğal Kaynaklar genel müdürlüğü aracılığıyla yürütmektedir.

Elektrik enerjisi Üretim, İletim ve Dağıtım faaliyetleri Ülkemizde de çok iyi tanınan bir kuruluş olan Elecricité de France (EdF) tarafından yürütülmektedir.

Fransa'da elektrik enerjisinin % 90'ından fazlası EdF tarafından üretilmektedir. Bunun dışında bazı yerel kamu üretim şirketleri ve otoprodüktörler az da olsa elektrik üretimine katılmaktadırlar.

EdF tam bir ticari şirket gibi çalışmakta fakat başta Sanayi Bakanlığı olmak üzere diğer bakan-

TABLO 4
AVRUPA BİRLİĞİ ÜYESİ ÜLKELERDE ELEKTRİK ENERJİSİ TÜKETİMİ (1994)

ÜLKE	TOPLAM TÜKETİM (GWh)	1993-1994 ARTIŞI (%)	SANAYİDE ELEKTRİK TÜKETİMİ (GWh)	ÜLKE İÇİNDE PAY (%)	DOMESTİK TÜKETİM (GWh)	ÜLKE İÇİNDE PAY (%)
Avusturya	46 346	1.2	18 429	39.8	19 962	43.
Almanya	463 700	0.4	220 600	47.6	124 200	26.
Belçika	67 873	5.0	35 173	51.8	21 398	31.
Danimarka	30 850	0.7	9 200	29.8	9 250	30.
Finlandiya	65 420	4.1	37 510	57.3	17 170	26.
Fransa	358 500	-	147 800	41.2	107 000	29.
Hollanda	83 454	3.0	38 250	45.8	18 400	22.
İngiltere	284 510	0.6	94 440	33.2	100 070	35.
İrlanda	14 025	4.4	5 269	37.6	5 314	37.
İspanya	132 888	3.3	60 584	45.6	31 455	23.
İsveç	129 661	-1.0	50 554	39.0	68 761	53.
İtalya	236 500	3.3	124 500	52.6	57 000	24.
Lüksemburg	4 677	6.9	2 872	61.4	750	16.
Portekiz	26 799	4.0	12 225	45.6	7 228	27.
Yunanistan	34 163	4.8	13 277	38.9	10 880	31.
TOPLAM	1 979 366	1.5	870 683	44.0	598 838	30.

İklann görüşleri şirket politikalarında etkili olmaktadır. Örneğin, Maliye Bakanlığı tarifeler üzerinde söz sahibidir. EdF Yönetim Kurulunda Sanayi Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının temsilcileri bulunmaktadır. Yönetim Kurulu başkanı hükümet tarafından atanmaktadır. Dört yıllık "plan anlaşmasında uzun dönem hedefleri belirlenmekte, fakat planın zamanlaması EdF'e bırakılmaktadır.

Ayrıca, yine devlet şirketleri olan Fransız Kömür Kurum (CdF) ve Fransız Demiryolları Kurumu (SCNF)'da bazı kömür ve Su santrallerinin sahibi ve işletmecisidirler.

EdF iletim, dağıtım ve elektrik enerjisi alışverişinde bir tekel durumundadır.

Fransa elektrik sektöründe EdF'in tekel durumu Avrupa Birliği'ndeki uygulamalarla çelişmekte ve sorun yaratmaktadır. Avrupa Komisyonuna göre, Fransa'da 1946 yılında çıkarılan Millileştirme Yasası uyanca EdF'e ve düzenlenmesini gözden geçire-rek,

yenileyecek bir komisyon kurulmuştur. Komisyon daha sonra "Mandil Raporu" diye adlandırılan bir tavsiye raporu hazırlamıştır. Bu rapora göre EdF'in elektrik üretimi üzerindeki tekelini tamamen, elektrik alış-verişindeki tekelini kısmen kaldırmalı ve elektrik sektörünü düzenleyecek bir yeni yapı oluşturulmalıdır. Aynı raporda EdF'in elektrik şebekesindeki taahhüt ve sorumlu-luklarının devam etmesi gerektiğinde belirtilmektedir.

Fransız Hükümetince yayınlanan ve daha sonra Parlamento da tartışılan BEYAZ SAYFA'ya göre ise elektrik üretiminde rekabet sağlan-malı, gazve elektrik enerjisi ithalatındaki tekelini kısmen kaldır-malı fakat iletim hizmetlerindeki tekelini sürdürmelidir. Bu genel "tartışmanın devam edeceği görülmektedir.

Elektrik enerjisi fiyatları EdF tarafından tesbit edilmekte, Maliye Bakanlığınca onaylanmaktadır. Fakat bu onay sırasında Sanayi Bakanlığı'nın da görüşü alınmaktadır.

İZLANDA

İzlanda'da enerji politikalarının sorumlusu Sanayi ve Ticaret Bakanlığıdır. Bu Bakanlık ayrıca Çevre Bakanlığı'nın ve İzlanda Parlemtosu Ulusal Enerji Kurumu'nun görüşlerini almaktadır. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı aynı zamanda enerji kaynaklarının araştırılması ve geliştirilmesinden de sorumludur. İzlanda'da en bol bulunan doğal kaynaklar su ve Jeotennal enerjidir.

Ulusal Elektrik Kurumu (NPC) ülkedeki elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtımının % 90'mndan fazlasından sorumludur. NPC'nin % 50'si devlete aittir. Kalanı da belediyelerin elektrik şirketlerindedir. Elektrik dağıtım hizmetleri belediyelerce yürütülmektedir.

Elektrik enerjisi standart bir tarifeye dağıtım görevini yürüten belediyelere satılır. Büyük sanayi tüketicilerine özel anlaşmalarla

sağlanan fiyatlarla elektrik enerjisi verilir.

Bazı elektrik dağıtım şirketlerinin bir-iki küçük su santrali ve dizel generatörü bulunmaktadır. Elektrik Dağıtım Şirketlerinin çoğu aynı zamanda elektrik enerjisine ek olarak sıcak su ile ısı dağıtımını da yaparlar.

NPC 132 kV ve 220 kV'luk elektrik şebekesinin sahibi ve işleticisidir. İrlanda'da bir DC (doğru akım) yüksek gerilim enerji taşıma hattı ile İskoçya'ya bağlanma projesi vardır. Benzer bir proje de Almanya ve Hollanda için de düşünülmektedir.

Ulusal Elektrik Kurumu (NPC) her ne kadar ülkenin elektrik sisteminin % 90'ına sahip ise de 1967 yılında çıkarılan Enerji Yasasına göre elektrik üretim, iletim ve dağıtım için hükümetten izin alabilir. Bunun teknik ve mali yeterliliklerini kanıtlamaları gerekmektedir.

2 MW'tan büyük elektrik santrallerinin yapım ve işletmesi. Sanayi ve Ticaret Bakanlığının izni, Parlemtentonun kabulü ile mümkündür. 2 MW-200 MW arasındaki santraller için Sanayi ve Ticaret Bakanlığının izni yeterlidir. Elektrik Enerjisi Kuruluşlarının yatırım ve finansman programları için Sanayi ve Ticaret Bakanlığının izni gereklidir.

Tarifeler, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının onayı ile yürürlüğe girer. Dağıtım Tarifeleri Dağıtım şirketlerinin Genel Müdürlüğünce teklif edilir.

İRLANDA

İrlanda'da enerji politikalarının sorumlusu hükümetin Enerji ile ilgili birimidir. Çevre, Maliye, Sanayi ve Ticaret birimlerinin görüşleri de önemlidir.

İrlanda elektrik sektörünün sahibi bir devlet sirkeli olan Elektrik Kurumu'dur (Electricity Supply Board-ESB). Hükümet, 1993 yılında aldığı bir kararla ESB'yi yeniden başlatmıştır. Bu çalışmalar çerçevesinde ESB'nin beş birime ayrılması programlanmıştır. Bu birimler Üretim Birimi, İletim Birimi, Tüketiciler Birimi, Ticaret Birimi ve İş Birimi'dir. Ayrıca ESB'ye ek olarak bağımsız Elektrik üreticileri ESB ile ortak çalışabileceklerdir. Söz konusu reorganizasyonun temel amacı işletmedeki açıklık ve çeşitli görevler arasındaki uygun maliyettir.

ESB üretim tesisleri yanında İrlanda'nın tüm Elektrik iletim ve dağıtım şebekelerinin de sahibidir. İletim Şebekesi 400 kV, 220 kV ve 100 kV'luk tesislerden oluşmaktadır.

Altı dağıtım bölgesi vardır. Dağıtım hizmetlerinin kırsal kesimde yaygın olması dağıtımda uygulanan elektrik fiyatlarının yüksek olması sonucunu doğurmuştur.

Son on yılda yapılan çalışmalarla elektrik enerjisi fiyatları Avrupa Birliği ortalamasının altına düşmüştür.

LÜKSEMBURG

Enerjisinin büyük bir bölümünü ithal eden Lüksemburg'da hem kamu hem özel sektör şirketleri bulunmaktadır. Enerjinin büyük bölümünü Belçika ve Almanya'dan ithal etmektedir.

CEGEDEL bir devlet şirketi olup elektrik üretiminin % 4 T ini sağlamaktadır. SODEL ise elektrik üretiminin % 27'lik bölümünü üretmekte olup demir-çelik endüstrisine aittir. Bunların dışında bazı özel şirketler elektrik enerjisi üretimine katılmaktadır.

Lüksemburg'da iki ayrı elektrik şebekesi bulunmaktadır. Bunlardan birincisi SOTEL (Société de Transprot de L'Electricité) sirkelinindir. Diğeri ise CEGEDEL (Compagnie Grand Duccal de L'Electricité) şirketine aittir. Enterkonekte sistem biçiminde çalışır yoktur. Fakat aralarında 220 kV çift devre bir back-up hattı vardır. CEGEDEL, 220 kV'luk bir hatta Almanya'ya bağlanmıştır. Dağıtım şebekelerinin çoğu CEGEDEL'indir. SOTEL'inde dağıtım tesisleri vardır.

Sotel, Belçika'dan elektrik ithal etmektedir ve bu konuda 2005 yılına kadar devanı edecek sözleşmeler yapmıştır.

Lüksemburg'da yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarını geliştirmek üzere bir program uygulanmaktadır.

ALMANYA

Almanya'da enerji politikalarının sorumluluğu Federal Hükümetle 16 Bölgesel hükümet arasında paylaşılmaktadır. Regülasyon ve işletme sorumlulukları yerel ve belediye seviyesindedir. Almanya, askıya alınmış Nükleer enerji programı, çevre ve ekonomik olmayan taş kömürü üretimi gibi enerji sorunlarıyla karşı karşıyadır.

Elektrik enerjisi sektörü de Federal Hükümet, Bölge Hükümetleri (Länder) ve belediye seviyelerinde örgütlenmiştir. Bunlara elektrik üretici ve dağıtıcılarını, yakıt şirketleri ve ekipman üreticilerini de dahil etmek gerekir.

Yeni bölgesel hükümetlerde (Länder) Elektrik Enerjisi sektörü batı modeli gözönüne alınarak yeniden yapılandırılmış ve özelleştirilmiştir. Eski ve yeni bölgeler birbirlerine senkronize olarak bir program içinde bağlanacaktır.

Almanya'da elektrik sektörü hiyrarşik bir düzende Ulusal. Bölgesel ve yerel seviyede örgütlenmiştir. Dokuz enterkonnekte büyük bölgesel şirket hemen hemen ülkenin bütününde elektrik üretimi ve iletimini kontrol etmektedir. Bunlardan EVS ve Preussen Elektra kamunun mülkiyetindedir. RWE, HEW, VEG, Benvag, Bayernwerk ve Badenwerk şirketlerinde karma mülkiyet söz konusudur. EVS ve Badenwerk. Baden-Württemberg eyaletinin yerel otoritelerinin oluşturduğu bir birliğin mülkiyetindedir.

Dokuz şirket kendi coğrafi bölgelerinde dağıtım hizmetlerinin de sorumludurlar. Aynı görevi bazı küçük bölgelerde ve beledi-yelerde de yürütmektedirler. Ayrıca bölgesel ve belediye şirketlerinin hisselerinin bir kısmına da sahip-tirler. Bu dokuz şirketin herbirinin kendi yük tevzi merkezi vardır. Ulusal seviyede teknik koordinasyon yapılmaktadır.

Diğer elektrik şirketlerine elektrik enerjisi üreten ve satan, elektrik santrali sahibi 50 kadar şirket bulunmaktadır. Bu şirketler ortak sahibi oldukları 1200 MW gücündeki Nükleer Santrallardan 1 MW gücündeki Hidrolik Santrallara kadar değişik üretim tesislerini çalıştırmaktadırlar. Ayrıca Demiryolları ve Sanayi şirketleri de elektrik üretim tesislerine sahip-tirler.

70 kadar şirket de şebeke işletimi ve nüfusun az yoğun olduğu bölgede dağıtım hizmetlerini yürütmektedirler. Bu bölgesel şirketlerin çoğunun bir miktar üretim tesisleri bulunmaktadır.

Tüketicilere dağıtım hizmetlerini götüren 850 dolayında şirket Almanya'da faaliyet göstermektedir. Bunlardan 500 kadan belediyelerin kalanı da özel şirketlerin, kırsal kesim birliktir.

Çok büyük kentlerin kendi

üretim tesisleri vardır. Belediyelerin elektrik dağıtım şirketleri aynı zamanda su, gaz ve ısı gibi hizmetlerin dağıtım faaliyetlerini de yürütmektedir. Yerel yönetimlerin özel şirketlerde payları bulunmakta ve denetleme kurullarında temsil edilmektedirler. Bunlar fiyat düzenlemeleri, şirketlerin gelişmeleri, iletim-üretim işbirliği, rekabetin yürütülmesi konularında rol sahibidirler. Çapraz mülkiyet, gerek yatay gerekse dikey, çok yaygındır. Üretim şirketleri, yakıt şirketleri, yerel yönetim şirketleri, bankalar, finans kuruluşları, elektroteknik teçhizat imalatçıları vs. birbirlerinin hisselerine sahiptirler.

Batı Almanya'da elektrik kurumları birkaç kuruluşun çizdiği çerçevede işbirliği içinde çalışırlar. Bunların başında VDEW (Vereinigung Deutscher Elektrizitätswerke)'dir. Elektrik Üreticileri Birliği olan VDENV'in 700 üyesi vardır. Teknik, ekonomik ve örgütsel sorunlarla ilgili çalışmalar yapar.

DVG, Enterkonnekte İletim Sistem işleten kuruluşların Birliğidir. Gerek ulusal gerekse uluslararası şebeke sorunlarının çözümüyle ilgilenmektedir. Benzer biçimde Bölgesel kuruluşların Birliği ARE, Belediye kuruluşlarının Birliği'nde VKU'dur.

1991 yılında yeni Länder'da kumlan VEAG elektrik enerjisi santrallerinin ve yüksek gerilim iletim şebekesinin sahibi ve işleticisidir. VEAG'm % 75'i RWE-Energie, Preussen Elektra ve Bayernwerke grubuna aittir. Kalan % 25 ise batıdaki beş ana elektrik kuruluşundur. Batıdaki sekiz şirket doğudaki onbeş dağıtım şirketinin hisselerinin çoğuna sahip bulunmaktadır. Başlangıçtaki anlaşmaya göre yerel yönetimler, bölgesel elektrik şirketlerinin hisselerinin en fazla % 49'una sahip olabilirlerdi. Bölgesel işletme şirketleri gelecek 20

yılda enerjilerinin % 70'ini VEAG'dan almak zorunda idiler. Bu dünyanın elektrik sektörünün Nemlenmesi için gerekli olan yatırımların yapılmasında etkin bir yol olmakla birlikte, elektrik teminindeki rekabeti öldürmekteydi. Yerel yönetimler Anayasa Mahkemesine giderek başlangıçtaki düzenlemenin değiştirilmesini istediler. 1993 Ağustos ayında bir uzlaşmaya varıldı. Bu uzlaşmaya göre uygun büyüklükteki belediyeler kendi elektrik kuruluşlarını işletebilir fakat uygun büyüklükte olmayanlarda bölgesel elektrik şirketlerinin % 49'a kadar hisselerini alabileceklerdir. Yerel yönetimler ihtiyaçlarının %70'ini bölgesel şirketlerden alabileceklerdir. Bu işlem başlangıçtaki gibi 20 yıl sürektir. Sınırlı liberizasyona rağmen uzun bir dönem rekabete kısıt konmuş olduğu görülmektedir.

Almanya'da mal ve hizmetlerin Hatları Federal Hükümetin Ekonomi Bakanlığınca tesbit edilmesine rağmen elektrik enerjisi bunun dışında tutulmuştur. Elektrik fiyatları ayrıca eyalet yetkili kurullarınca da onaylanmalıdır.

İNGİLTERE

Son beş yıldan bu yana Birleşik Krallık (İngiltere, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda) elektrik enerjisi sektöründe radikal değişiklikler yaşamıştır. Bunlar iki alanda yığılaşmıştır. Birincisi elektrik enerjisi şirketlerinin özelleştirilmesi, diğeri ise sektörde rekabet ortamının sağlanması çalışmalarıdır.

1990/1991 döneminin başına kadar İngiltere'de CEGB (Central Electricity Generating Board). İskoçya Galler ve K.İrlanda'da benzer kurumların tekel karakterli yapılarıyla çalışan elektrik enerjisi sektörü bu dönemden sonra, yani 1990 başlarından itibaren radikal değişikliklere uğradı.

Bugün İngiltere. Galler ve İskoçya'da elektrik enerjisi sektörünün regülasyon sorumluluğu Elektrik Enerjisi Genel Müdürlüğüne aittir. OFFER (Office of Electricity Regulation) bu genel müdürlüğün çalışmalarına yardımcı olmaktadır. Elektrik enerjisi temini-nin güvenliği (sürekliliği), rekabetin sağlanması, tüketici haklarının korunması, üretim, iletim, dağıtım ve satış alanlarında alınan Lisans-ların uygun biçimde kullanılması konuları OFFER tarafından denetlenmektedir.

Elektrik üretim alanında iki şirket oluşturulmuş bulunmaktadır. Bunlar National Power ve Power Gen Şirketleridir. Üretim alanında bu iki şirketin büyük etkisi olmakla birlikte 17 yeni bağımsız üretici şirket değişimden sonra faaliyete geçmiştir. Özelleştirme uygulâma-sının başlamasından bugüne 6000 MW'lık yeni elektrik santrali hizmete sokulmuştur. 1800 MW'lık üretim tesisi inşa halinde, 8000 MW'da planlama aşamasındadır. Bu süre içinde Nükleer Santrallara dayalı elektrik üretiminin toplam içindeki payı % 17'den % 22'ye yükselmiştir. Nükleer Santrallar başlangıçta özelleştirme kararı dışında kalmışsa da 1996 yılında özelleştirme programı kapsamına alınmıştır.

National Power ve Power Gen şirketlerinin toplam elektrik üretimindeki payı % 78 iken 1995 yılında bu pay % 60'a düşmüş bulunmaktadır.

Elektrik üretim şirketleri, ürettikleri tüm elektrik enerjisini POOL'a vermektedir. POOL, National Grid Company (NGC) tarafından yönetilmektedir. Üretim şirketleri üretebilecekleri elektrik enerjisinin miktar ve fiyatı her 30 dakikalık period için NGC'ye bildirir, NGC'de bunları fiyat sırasına koyarak üretim ve pazarı programlar. Tüketicilere ulaşmasını sağlar. Bunun için kısa ve uzun dönem

anlaşmaları yapar. Elektrik enerjisinin % 90'ı yapılmış anlaşmalarla bölgesel elektrik şirketlerine ve büyük tüketicilere satılır. Kalan % 10, yaklaşık 1000 müşteri ise elektrik enerjisini doğrudan doğruya POOL'dan satın alır.

Elektrik Dağıtım Hizmetleri ise İngiltere. Galler. İskoçya ve Kuzey İrlanda'daki 12 Bölgesel elektrik dağıtım şirketince yürütülmektedir. Herbiri kendi bölgesindeki hizmetlerden sorumludurlar.

Bir megavatt'ın üzerinde güçleri olan 4500 dolayındaki tüketiciler beslenecekleri şirketleri seçme hakkına sahiptirler. Bu uygulama 1990'dan beri yürürlüktedir. 1994 yılından itibaren besleme noktası ve şirketi seçme özgürlüğü 100 kv'tın üzerindeki tüketicilere de tanınmıştır. Bu şekilde süpermarket, hastane, küçük fabrika ve bürolar gibi 50 000 dolayında müşteri vardır.

Ana iletim sistemi 400 kV ve 275 kV gerilim seviyesinde, bölgesel iletim sistemi ise 132 kV, 66 kV ve 11 kV gerilim seviyesindedir. Bu gerilim seviyelerinin altı dağıtım alanına girmektedir.

Elektrik enerjisi sektöründeki rekabet nedeniyle fiyatlar gerilemiştir. Özellikle sanayi müşterilerine uygulanan fiyatlar özelleştirme öncesine göre ortalama % 12 dolayında düşmüştür. Maksimum güç talepleri 10 MW ve üzerinde olan büyük sanayi müşterilerine uygulanan fiyatlardaki düşme ise % 15'tir. Bu kategoride yaklaşık 2000 tüketici vardır.

Yalnızca 50 büyük tüketicinin elektrik fiatlarında bir gerileme sağlanamamıştır.

Meskenlerde uygulanan fiatlarda % 8 KDV uygulaması nedeniyle, fiyatlar enflasyondan hızlı büyümüştür.

YUNANİSTAN

Yunanistan'da elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağılımından Public Power Corporation (PPC) sorumludur. Ana kara ve adalarda hemen hemen tanı bir tekel durumunda olan PPC-Yunanistan elektrik kurumu linyit madenciliğinde de önemli faaliyetlere sahiptir. Büyük ölçekli hidro elektrik santrallerinin ve foto-voltaik güneş santrallerinin de sahibidir.

1985 yılında çıkarılan bir yasayla otoproduktör ve bağımsız üretim şirketlerinin oluşumuna da izin verilmiştir. Bağımsız üretim şirketlerinin daha çok yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı santral yapımları öngörülmektedir. Üretilen elektrik enerjisi ve otoproduktör santral hırdaki üretim fazlası PPC 'ye bir anlaşma ile satılmaktadır.

Anlaşmalar PPC yönetim kurulu ve Bakanlar Kurulunca onaylanmaktadır.

Yunanistan'da elektrik fiyatları Yunanistan Elektrik Kurumu yönetim kurulunca tesbit edilir. Hükümet programlarına uygunluğu Sanayi, Enerji ve Teknoloji Bakanlığınca kontrol edilir.

Yunanistan Elektrik Şebekesinde iletim tesislerinde gerilim seviyeleri 400 kV, 150 kV ve 66 kV'tur.

Yunanistan elektrik şebekesinin Bulgaristan, Makedonya ve Arnavutluk'la bağlantıları vardır.

Yugoslavya'da son durumdan önce bu ülkenin şebekesi aracılığıyla UCPTA (Avrupa Elektrik Şebekesi) sistemine de bağlıydı.